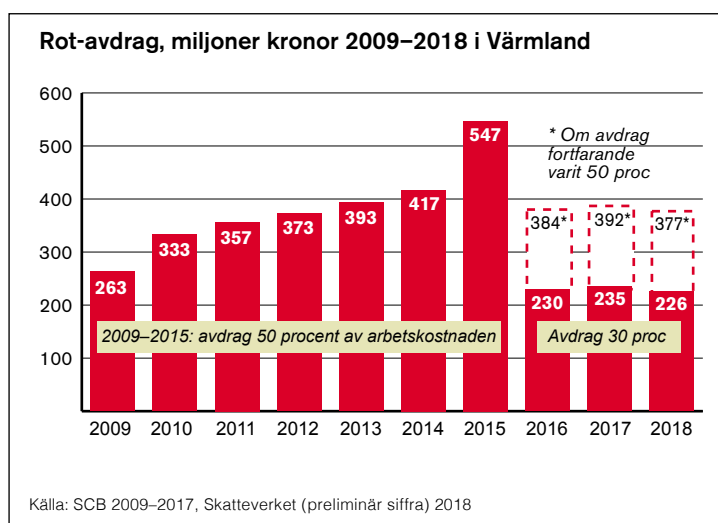

230 miljoner i bidrag till renoveringar

Statens kostnad för rot-avdrag i Värmland är numera cirka 230 miljoner kronor per år. Det är klart mindre än när avdraget fortfarande var 50 procent av arbetskostnaden.

Men omfattningen av rot-arbetena, det vill säga underlaget för utbetalningarna, har inte minskat så mycket, som vi ser i diagrammet. De ligger på ungefär samma nivå som innan avdraget sänktes till 30 procent.

RUSNING EFTER BIDRAG 2015

2015, som var sista året med avdrag på 50 procent, var rot-utbetalningarna rekordhöga. Många ville passa på att renovera innan bidraget sänktes.

2016 sänktes rot-avdraget till 30 procent. Men fortfarande betalas ett par hundra miljoner per år ut i Värmland.

MER ÄN BOSTADSBIDRAGET

Men även sedan rot-avdraget sänkts till 30 procent uppgår utbetalningarna i Värmland till betydande belopp – avsevärt mer än de fattigaste hushållen får i bostadsbidrag. 2018 betalades 142 miljoner kronor ut i bostadsbidrag i länet.

AVDRAGET SOM ÄR ETT BIDRAG

Rot-avdraget har funnits i sin nuvarande form sedan 2009. Tekniskt sett är det ett avdrag från skatten, men i praktiken fungerar det som ett bidrag till renovering av villor, bostadsrätter och fritidshus. Bidraget utbetalas till hantverkaren, och rabatten ges direkt på fakturan, utan att köparen behöver ansöka om det.

Även hus som svenskar äger i utlandet omfattas av stödet. Men det är fortfarande inte tillgängligt för boende i hyresrätter.

LÅGAVLÖNADE TVINGAS FLYTTA

Bostadsföretag får inte heller bidrag från staten till sina renoveringar. Där bärs kostnaden i stället av hyresgästerna, på hyran. I äldre bostadsområden, som tidigare haft jämförelsevis låga hyror, kan standardhöjningen i samband med renovering leda till hyreshöjningar på flera tusen kronor i månaden.

Enligt en rapport från Hyresgästföreningen kan vart tredje hushåll i områden som står inför renovering bli tvunget att flytta därför att de inte har råd med nya hyran. Bostadsbidraget, där de bidragsgrundande hyresnivåerna inte höjts sedan 1996, är inte heller till stor hjälp i det läget.

Forts nästa sida

forts.

JU HÖGRE INKOMST DESTO MER BIDRAG

Förutom den obalans som ligger i att hyresrätten står utanför rot-avdraget finns också en obalans i hur rot-avdraget utnyttjas. Både andelen som använder rot-avdrag och beloppen de får i bidrag till sina renoveringar ökar med stigande inkomst.

Det betalas ut mest bidrag till renoveringar i de rikaste kommunerna, och mer till de rikaste hushållen. Samma mönster syns när det gäller ränteavdragen, eftersom höglönlade personer i allmänhet bor i dyrare bostäder med större lån.

Skattelättnad i form av rot-avdrag 2018

Kommun	Prel rot-avdrag 2018, milj kr	Prel rotavdrag per invånare, kr
Hammarö	17,9	1 088
Karlstad	14,3	1 079
Forshaga	10,2	886
Kristinehamn	10,5	875
Kil	20,8	855
Säffle	77,3	838
Storfors	9,0	771
Arvika	18,5	710
Sunne	2,7	709
Hagfors	8,3	707
Munkfors	7,0	707
Grums	10,7	681
Torsby	5,8	646
Eda	2,6	638
Årjäng	5,0	584
Filipstad	5,2	481
Värmland	226	803
Riket	9 352	915

Källa: Skatteverket (preliminär siffra, den slutliga avstämningen görs i samband med taxeringen)

Läs mer: Så funkar ROT-avdrag

Rot-avdraget är tekniskt sett ett skatteavdrag, men i praktiken fungerar det som ett bidrag. Det betalar 30 procent av arbetskostnaden vid reparation, om- och tillbyggnad av villor, bostadsrätter och fritidshus. Även arbeten på hus som svenskar äger i utlandet är berättigade till rot-avdrag. 2009–2015 var avdraget 50 procent av arbetskostnaden.

Den som äger en privatbostad och renoverar eller bygger om hemma får rabatten redan på fakturan. Det beloppet (rot-avdraget) får hantverkaren/byggfirman i stället från Skatteverket, efter att ha fyllt i en blankett på nätet. Den här transaktionen, som tekniskt sett är ett avdrag från köparens inkomstskatt, sker automatiskt, utan att personen behöver ansöka om det. Fram till och med 2014 behövde heller inga kvitton lämnas in, men senare har reglerna skärpts något.

Avdraget är begränsat till 50 000 kr per person och år. Makar som äger en bostad tillsammans kan alltså få bidrag till att bygga om hemma med upp till 100 000 kr per år. Hyresgäster och de som äger hyresfastigheter kan inte få rot-avdrag.